

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Milena Vasić, Tamara Skrozza, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Rodoljub Šabić i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 25. 12. 2025. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „Tunel od Bulevara despota Stefana do Ekonomskog fakulteta – hoće li se smanjiti gužve u centru Beograda“, objavljenim 11. novembra 2025. godine i neobjavljivanjem odgovora na tekst, portal „RTS.rs“

1. prekršio je tačku 1 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara/novinarki da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda koje propisuje Kodeks,

2. prekršio je tačku 2 Poglavlja II (Nezavisnost od uticaja), po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi za posledicu imao netačno, nepristrasno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti,

3. prekršio je tačku 6 poglavlja III (Odgovornost novinara/novinarki) o obavezi urednika/urednica da poštuju pravo na odgovor i ispravku i da ih blagovremeno objave,

4. prekršio je i tačku 3 Poglavlja VIII (Odnos prema izvorima), po kojoj su novinari/novinarke dužni da konsultuju što više izvora.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Udruženje građana Stanari Terazijske terase podnelo je žalbu Savetu za štampu zbog istog teksta objavljenog u više medija, među kojima je i „RTS.rs“, u vezi sa izgradnjom tunela, a u kojem su, kako su naveli, njihovi domovi predstavljeni kao „stare trošne kuće“, a stanovnici kao ljudi koji žive u „neuslovnim objektima“. Istakli su da su takve tvrdnje neistinite, neproverene, uvredljive i da dovode javnost u zabludu, te da su spornim tekstom prekršene odredbe Kodeksa iz poglavlja Istinitost izveštavanja, jer mediji nisu proverili činjenice, nisu konsultovali nijedan stručni izvor (recimo Zavod za zaštitu spomenika kulture),

vlasnike ili pravne akte, već su preneli samo navode gradskih funkcionera. Novinari nisu razgovarali sa građanima koji žive u pomenutim kućama iako su građani više puta pozivali na razgovor i bili spremni da pruže sve informacije. Prećutane su bitne činjenice (da plan za tunel iz 2019. više nije važeći, da novi plan nije prošao javni uvid, da postoji prethodna zaštita objekata i da je više od 200 porodica ugroženo, a ne „oko 50”) i iznete neosnovane optužbe i klevete. Takođe, po mišljenju žalitelja, prekršene su i odredbe koje zabranjuju diskriminaciju i nanošenje štete ugledu i dostojanstvu ljudi o kojima se piše, kao i odredba koja propisuje obavezu konsultovanja više izvora. Istakli su i da je redakciji dostavljen odgovor na sporni tekst, koji nije objavljen, „Objavljeni članci narušavaju ugled i dostojanstvo naših porodica, stvaraju pogrešnu sliku u javnosti da se radi o ruševnom i bezvrednom području, utiču na postupke eksproprijacije, čime se potencijalno umanjuje vrednost imovine i doprinose narativu koji opravdava uklanjanje čitave istorijske celine”, naglašava se, između ostalog u žalbi.

Redakcija portala „RTS.rs“ nije odgovorila na žalbu.

Članovi Komisije za žalbe saglasili su se podnosiocima žalbe da medij u ovom slučaju nije postupio u skladu sa profesionalnim i etičkim principima koje propisuje Kodeks, odnosno da nije izvestio objektivno, potpuno i nepristrasno, niti je sa dužnom pažnjom pre objavljivanja proverio sve informacije.

Tekst se oslanja samo na izjave gradskog menadžera i predstavnika projektanta tunela koji bi trebalo da spoji Bulevar despota Stefana i Ekonomski fakultet. U tekstu se tvrdi da će oko 50 porodica biti oštećeno jer će njihove „trošne kuće” na uglu ulica Gavrila Principa i Kameničke biti srušene. Sami stanovnici tog dela grada nisu konsultovani pre objavljivanja teksta, a mogućnost da se oglase o nečemu što je za njih veoma važno nije im pružena ni naknadno, budući da nije objavljen odgovor koji su poslali redakciji.

Time su prekršene odredbe Kodeksa novinara i novinarki Srbije koje se odnose na obavezu konsultovanja više izvora, kao i na obavezu objavljivanja odgovora.

Po mišljenju Komisije, ovakvo pristrasno i nepotpuno izveštavanje prouzrokovano je zalaganjem za jednu opciju, odnosno za ekonomske i političke interese vlasti, koja najavljuje rušenje većeg broja stambenih objekata. Iz teksta se može zaključiti da je reč o nekim starim, zapuštenim kućama i da nije nikakva šteta da budu porušene i na taj način se unapred obezbeđuje izgovor za rušenje i raseljavanje ljudi koji žive u tim zgradama, umanjuje njihova vrednost i, kako i ocenjuju žalitelji, direktno utiče na postupak eksproprijacije. Time je prekršena i tačka Kodeksa po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na takav način koji bi za posledicu imao netačno, pristrasno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti.

Komisija smatra da izrazom „stare trošne kuće“ nije prekršeno Poglavlje V (Poštovanje dostojanstva), kako je navedeno u žalbi. Pod pojmom diskriminacija podrazumeva se

neopravdano pravljenje razlike, odnosno nejednako postupanje na osnovu ličnih svojstava, kao što su pol, rasa, veroispovest, seksualna orijentacija...U ovom slučaju ne postoji lično svojstvo na osnovu kojeg bi se mogla utvrditi diskriminacija.

Beograd, 25. 12. 2025.

Predsedavajuća

Sanja Pavlović